

kább meg akarta írni, hogy mit tapasztal egy olyan helyzetben, amelybe bármelyikünk bármikor belekerülhet. Mindenekelőtt egy nagyon fontos felismerését akarta továbbadni: a halál és a haldoklás problémáival a legértelmesebb dolog addig foglalkozni, amíg még teljesen egészségesek vagyunk. Elment egészen a rettegett rákhalál ünnepeléséig, mert elég időt ad arra, hogy elmélkedjünk a halálról és bensőséges ismeretségbe kerüljünk vele. Noll hangsúlyozza, hogy jobb és civilizáltabb életet élhetnénk, ha olyannak élnénk meg, amilyen: véges időnk állandó tudatában. Nincs jelentősége, hogy pontosan mennyit élünk, mivel halhatatlanok semmiképp sem lehetünk. Mind ugyanabban a csónakban evezünk. A különbség csak annyi, hogy Noll tudta, hogy nagyjából mikor kell elhagynia ezt a világot, míg mi, többiek, boldog vagy zaklatott bizonytalanságban élünk.

Ahogy Peter Nollt emlékeztették rá, hogy halandó, amikor megtudta, hogy rákja van, ugyanúgy emlékeztet bennünket az AIDS-járvány sebezhetőségünkre, helyzetünk veszedelmességére és egyéni jelenünk átmenetiségére. Előtérbe állítja azt az igazságot, amelyet fajunk egész történelme során tudott, ám elfelejtéséért mindent megtett: hogy a szenvedés létünk központi és örökké jelenvaló része.

Dobai Péter

BÓDY-ANZIX

**avagy: Bódy-paradigma
avagy 2.: Bódy-enigma**

Milyen régen írtam le
– lassan tíz éve? –
tartózkodó tünődéssel:
*Sajnálom, Kedves Gábor, de gentleman
soha nem lesz öngyilkos, különösen
akkor nem, ha van rá oka.*
Hát most látom, egy régi, meghitt
ferencvárosi kocsmában egy szép pincérlány
– lám, lám, hamis Don Juan! –
fölrakta a falra kinagyított fényképedet,
így hát akár koccinthatnék is veled,
Kedves Gabris! Amice Bódy!
Kár, hogy nem találkoztunk még időben
– mielőtt meggyilkolták –
*Pier Paolóval, merthogy mégis Pasolini
volt a legnagyobb. Utólag... Talán...*
Kár, hogy nem repültünk el az USA-ba,
megmagyarázni az amerikaiaknak Amerikát:

tudniillik a túlfogyasztás és a pszichoanalízis csapdáját,
 hogy ne mondjam dömping dantei poklát...
 – – – Pár napja maga *Zsilka* tanár úr is emlegetett,
 mondván: *Szegény Gábor, hát utóvégre nem*
az avantgarde egyik régisége lett?
Nem, ó nem, mondtam én, *vegyük például*
Fassbinder esetét, *ő cirka negyven filmet forgatott*
és élt ehhez ön-horrorban harminchat évet...
És mégis... Úgye... Utólag... Talán... „rum
 tette ezt s az átkozott likőr?” *Nem, ó, nem,*
hiszen Gábor azt írta, mielőtt távozott volna:
 „Csalódtam a magyar európaiságban
 és az európai kultúrában eksztázist, eufóriát felfedező
 magyarságban és csalódtam a magyarokban
 egzotikumot üdvözlő európaiakban.”
 Szép summázat? Vagy csupán ötletszerű? És máris
 ötlete a halálnak? Hát hóhér is az ember,
 nem mindig az áldozat csak? (etc.)
 Emlékszel Gábor, amikor *Kiss Arturnál* vizsgáztunk,
 mondjuk dialektikus materializmusból...
 már nem is emlékszem pontosan a disciplinára.
 Én azt a kérdést húztam: „Mi a falu?” Kezdttem
 kidolgozni a választ: gémeskút, harangláb,
 aranykalással ringó róna, disznók, birkanyáj,
 marhák, sok baromfi, sok kocsmá, esetleg pár traktor,
 egy plébános, egy párttitkár, egy cigány jósnő a falu szélén,
 kis akácós temető etc. etc. Vittem a kidolgozott tételt:
 „Elégtelen” – hangzott a minősítés. –
 „Egy életre jegyezze meg: a falu nem más, mint termelési
 egység.” Te persze Gábor még nehezebb tételt húztál:
 „Mi a város?” Milyen szépen felelt tűnődő hallgatásod, de hát
 az is elégtelen volt... És azóta is jól hallható a hallgatásod.
 De hát az is elégtelen... Az is insufficiens... Ó, szuffla!
 HA A VILÁG AZ ISTEN LYUKAS KALAPJA,
 AKKOR HEJ, AKKOR CSUHAJ, MAGYARORSZÁG
 AZ A LYUK LESZ RAJTA!
 Majd szólok a szép szőke pincérleánynak,
 hogy ezt a rigmust írja a fényképed alá,
 ha már egyszer néma heroldja lettél a dömsödi kocsmának!
 (Bp. IX. ker. Ferenczváros)